

DE PLASTICWATERMAFFIA

Derk Izaks

*De plastic-
watermaffia*

© 2018 D. Izaks / Uitgeverij U2pi

Titel: De plasticwatermaffia

Auteur: Derk Izaks

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag

ISBN: 978-90-8759-777-1

NUR: 300

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

1. *Een strand op Bali*

Het regenseizoen begon dat jaar in de nacht van vijf op zes november.

De bruin geworden bergen zogen de tropische stortbuien gulzig op, rivierbeddingen werden grondig schoongespoeld en veranderden in modderstromen die kokhalzend de inhoud afvoerden naar zee: varkensbotten, kadavers van honden, half verkoold hout van crematies, rieten offermandjes, plastic zakken en zakjes, flessen en cupjes. In zee maakte de stroom er slierten van, enkele meters breed, een paar honderd meter lang, kronkelend langs de kust op zoek naar rustige landingsplaatsen, een baai, een strand.

In de vroege ochtend van zes november ging de telefoon naast het bed van villa-eigenaar Kees Dijkman. Het was Putu: 'Kees, er zijn vannacht bomen omgewaaid en er is veel rotzooi aangespoeld, nu is het rustig, we zijn begonnen met opruimen.'

Kees had die morgen geen oog voor de opkomende zon die een rode gloed verspreidde over de Bali Zee. Langs ontwortelde palmbomen haastte hij zich door de tuin naar de 'parking boat' en keek verbijs-terd naar het tafereel voor zich. Het strand was bedekt met bergen aangespoelde visnetten en touwen vermengd met plastic in alle soorten en maten. De boothelling leek een stortplaats van afval. 'De boten hebben geen schade en de rotzooi... ik zal iedereen aan het werk zetten,' zei Putu troostend. Kees knikte en schopte moedeloos wat plastic flessen weg.

Pas toen zag hij een lange witte vrouw, bukkend op het strand. Ze droeg stevige wandelschoenen en een shirtje van *Trash Hero*.

Kees zag vaker *Trash Heroes*. Westerse vrouwen in witte gewaden die in linie het strand over trokken en bukkend en zwetend een rijstzak vulden met plastic afval. De Balinezen keken verbaasd toe en hun kinderen waren alleen bereid tegen betaling in ijsjes te helpen en te figureren op foto's die na afloop gemaakt moesten worden voor blogs en instagram. Daarna werd het tijd voor de yogaklas en meditatie, waarna tegen zonsondergang de dag tevreden werd afgesloten met cocktails en witte wijn. Soms was er iemand, die de vraag opwierp

hoe op een meer structurele wijze het plasticprobleem opgelost zou kunnen worden.

De Balinezen waren gemakzuchtige sloddervossen was de conclusie, er zou gewerkt moeten worden aan gedragsverandering. We zouden voorlichting op scholen moeten geven, vond iedereen, maar niemand sprak Bahasa Indonesia. Wel was er iemand die van het plastic afval tasjes en 'sieraden' maakte.

'Dromers,' mompelde Kees, 'ze houden er een goed gevoel aan over, geven de Balinezen de schuld en ruimen de rotzooi op voor de multi-nationals, die een groen symbooltje op de verpakking zetten en geen poot uitsteken als de bergen afval groeien en de zee in plastic soep verandert.'

Putu keek bezorgd naar zijn baas, hij werkte al tien jaar voor hem en maakte hem zelden boos of neerslachtig mee. 'Kees,' zei hij, 'de zee is weer vriendelijk, zullen we zo gaan zeilen en een beetje vissen? Er wordt weer tonijn gevangen.'

'Vandaag maar niet, vandaag maar niet Putu.'

Aan de andere kant van de wereldbol, in een kantoorkolos aan de Amsterdamse zuidas, opende Joop de Houtman, bestuursvoorzitter van Danesto International, de vergadering van de raad van bestuur. De andere leden zaten al toen hij binnenkwam, geflankeerd door Saskia Jansse, zijn personal assistant en Mr. Bouke Bokma, secretaris. 'Welkom, welkom,' mompelde hij, terwijl hij door de stukken bladerde, die Saskia voor hem neerlegde. Joop de Houtman hield niet van vergaderen. Daarbij kwam dat hij al snel zin kreeg in de borrel, die na afloop werd gedronken.

De Houtmans grootvader was begonnen met een melkzaak in de Amsterdamse Jordaan, nog in de tijd dat aan huis werd bezorgd. De Houtmans vader had deze bescheiden nering uitgebouwd tot een groothandel in dranken en Joop had daar een succesvol internationaal bedrijf van gemaakt. Hij vertelde graag dat hij een afstammeling was van Cornelis de Houtman, een kapitein - koopman van de VOC, de Verenigde Oostindische Compagnie, die in 1597 in Bali was geland. Na twee borrels riep hij vaak: 'Ik wil meer VOC-mentaliteit in het management!' en maakte hij secretaris Bokma uit voor een watje.

Saskia kon niet anders dan toekijken hoe Bokma ineen kromp. In Azië had hij een drankimperium opgebouwd met kantoren in Hongkong, Singapore en Jakarta. Hij verkocht van chocomel tot water, nu al in tien landen. Per land richtte hij een bedrijf op met een directie en een adviesraad. Voor de adviesraad zocht hij politici, generaals of hoge ambtenaren. Naar hen toe was hij de joviale ondernemer die uitdeelde: geld, appartementen voor vriendinnen, reizen naar Parijs en Amsterdam. Hij kreeg er wat voor terug, het alleenrecht om ergens water op te pompen, een monopolie op de import van sterke drank, snel geregelde vergunningen. De verkoop van water in plastic flessen kreeg een spectaculaire omvang en de winstmarges waren ongelooflijk. 'Oppompen die handel, filtertje ertussen, scheutje chloor erin en gaan met die banaan... hahaha.' Hij had een bulderende lach en sloeg dan iemand, meestal secretaris Bokma, hartelijk op de schouder. 'Zo doen we dat, hè Bokje.'

Sinds Bokma zijn vriend Willem had meegenomen naar een dinertje van de raad van bestuur met partners, noemde De Houtman hem regelmatig Bokje. Bokma was een slimme jurist, specialist in fusies en overnames, verdiende een topsalaris en was met zijn achtenvijftig jaar geheel afhankelijk van zijn werkgever. Het was een bleke, magere man, die zichtbaar leed onder de bejegening door De Houtman. Soms stortte hij zijn hart uit bij Saskia, ze waren lid van hetzelfde kerkgenootschap. Troost vond hij ook bij zijn partner Willem, een robuuste Amsterdammer, die een klein hotel had aan de Amsterdamse Herengracht.

Recent had zich een incident voorgedaan. De Houtman liep met Saskia door de gang en vertelde stoere verhalen uit de tijd dat hij ijshockey speelde. Toen Bokma hem tegemoet kwam, maakte hij een schaatsende beweging en gaf de schriële Bokma een geweldige opdoffer met zijn schouder terwijl hij riep 'bodycheck'. Bokma was tegen de muur geklapt en had een rib gekneusd. Saskia bracht hem naar de bedrijfsarts, terwijl De Houtman doorliep en riep: 'Geintje!' De bedrijfsarts zei dat hij er niets aan kon doen, niet aan de rib en niet aan het gedrag van De Houtman. Het eerste zou vanzelf overgaan.

Tuis had Bokma het incident eerst verzwegen, maar toen hij zich in bed bijna niet kon omdraaien van de pijn, had hij in tranen verteld

wat er was gebeurd. Willem was uit bed gesprongen en begonnen zijn motorpak aan te trekken. Met moeite had Bokma hem ertoe kunnen bewegen weer in bed te komen.

De vergadering van de raad van bestuur verliep vlot, elk lid beperkte zich tot z'n eigen punten, discussie was er nooit. Het laatste punt van de agenda vermeldde 'kwestie India'. India zat in de portefeuille van Jean de Rochebrune, dus mocht hij uitleg geven.

'Jean, vertel,' zei De Houtman. Jean sprak miserabel Engels en droeg een bril met een donker montuur waar doorheen hij somber de wereld in keek. Zoals veel Fransen leek hij niet gelukkig met het leven. De Houtman had een uitleg: 'Als je in Frankrijk opgewekt door het leven gaat, denken de mensen dat je dom of naïef bent.'

Jean vertelde.

Er was in de pers gekomen dat Danesto India artsen en verpleegkundigen had omgekocht om Danesto babyvoeding voor te schrijven. De 'Times of India,' de grootste krant van het land, had het bericht op de voorpagina gezet en een commentaar gewijd aan wat werd genoemd de 'maffiapraktijken van een multinational.' Een anoniem gebleven verpleegkundige werd geciteerd die had bekend: 'Ja, ik kreeg vijftienhonderd us dollar om de baby's van de moederborst af te halen en aan de Danesto babyvoeding te krijgen.'

Danesto India schakelde de vanouds goede contacten bij de politie in om de kwestie de doofpot in te krijgen, maar de nieuwe gekozen regering in Delhi had de leiding vervangen. Daarna verscheen in dezelfde krant een interview met een politieman die verklaarde dat Danesto had geprobeerd hem om te kopen.'

'Zo,' zei De Houtman, 'en wat heb je er intussen aan gedaan, Jean?'

'We hebben meegedeeld dat we buitengewoon geschokt zijn, dat we een diepgaand onderzoek zullen instellen en zullen reageren als we de feiten kennen. Die kennen we natuurlijk al. Onze voorzitter zelf heeft tussentijds de targets voor India verhoogd, dus moesten we wel wat... eh... extra marketing inzetten.'

'Jean,' sprak De Houtman langzaam, waarbij hij zijn neus en mond iets samentrok, 'Jean, ga je mij nu de schuld geven van dat geklooi in India? Natuurlijk moesten de targets omhoog in dat kutland. En als jij alleen in Delhi komt om de hele Kamasutra af te werken met

die vriendin van je, dan moet ik dat wel doen... Ik las trouwens dat Danesto India ook beschuldigd wordt van illegale prijsafspraken, is dat zo Jean?’

Jean knikte berustend, secretaris Bokma genoot en wist wat er zou komen.

‘Saskia,’ vervolgde de Houtman, ‘wil je een afspraak maken met Man Kok en Tan... als ze vanavond vertrekken, kan ik ze morgen spreken.’ De andere leden van de raad van bestuur keken pas van hun laptop op toen de namen van Man Kok en Tan vielen... de voorzitter vliegt zijn privémafia in, wist Bokma, de twee leiders van ‘Sinkong’ komen. ‘Verder, Jean,’ vervolgde De Houtman, ‘valt India vanaf heden direct onder mij.’

‘Waar waren we gebleven?’

‘We zijn bij de rondvraag voorzitter,’ meldde Saskia.

‘Goed, iemand wat voor de rondvraag? Niet? Dan is de vergadering gesloten,’ rondde de voorzitter af, ‘tijd voor de borrel, goed voor de teamgeest, nietwaar Bokje?’

En bij de deur: ‘O ja, Jean, ik zie je morgen, zet maar in je agenda: overdracht India aan Man Kok en Tan.’

Jean kromp ineen en zocht in zijn zakken naar sigaretten.

2. *De vrienden van de voorzitter*

Man Kok en Tan...

Saskia had geen idee over hun achtergrond en internet hielp haar niet verder. Man Kok kwam als naam niet voor. In de buurt kwam Mong Kok, een wijk in Hongkong.

Het aantal hits op Tan was overweldigend, zelfs na aftrek van het 'tan konijn', een populair konijnenras dat bekend staat om zijn vriendelijke karakter. Verder was Tan een veel voorkomende Chinese familienaam, zoiets als Jansen in Nederland. Veel ingenieurs en artsen, viel haar op.

Plotseling herinnerde ze zich de twee gesloten enveloppen die ze van de voorzitter had gekregen: 'Lag nog bij mij thuis, doe maar in het dossier Sinkong,' had hij gezegd.

Ze besloot die namiddag de enveloppen mee naar huis te nemen en open te stomen.

Gezeten aan de keukentafel in haar appartementje las ze verbijsterd de krabbels die de voorzitter had gemaakt op de kopieën van de paspoorten.

'Man Kok, Chinese maffiafamilie, Hongkong, nu S'pore, kampioen worstelen, vader vermoord, opgevoed door grootvader, specialist wurgen, eigenaar sportpaleis, massagesalons en hotels in Chinatown, sal. en extra's cfm stafdir, id card Danesto. Bsb binnen 24 uur, max 50 dagen p.j. Geheimhoudingsverkl. met boeteclausule.'

'Tan, schaakkampioen, stud. wiskunde, heroïne en drank versl, afgekickt, tomsap, bankoverval, drie jaar, nu casino's en real estate o.m. Bali, free diving, karate, slimme, harde man, goede combi met Man Kok, zelfde condities.'

Ze had Man Kok en Tan één keer langs zien komen. Ze schatte Man Kok op meer dan twee meter, hij was zwaar gebouwd en kaal. Tan was van normale lengte, gespierd, slank. Beiden droegen een donker pak, wit overhemd, rode stropdas... keurige zakenmensen op 't oog. Man Kok gaf haar een hand, het viel haar op dat hij dat zachtjes deed. Tan was direct doorgelopen naar de kamer van de voorzitter, toen ging de deur dicht.

Omkoping en kartelvorming maakte deel uit van de normale bedrijfsvoering, er werd in de raad van bestuur hardop over gesproken. ‘De eerste keer dat ik dat hoorde schokte me,’ vertelde Saskia later aan Bokma, maar voorzitter De Houtman legde uit: ‘Ja, Sas, zo zit de wereld nou eenmaal in elkaar.’

Was de Sinkonggroep er voor illegale operaties, vroeg ze zich af. Ze vroeg het aan Bokma toen ze samen het kantoor verlieten. Die zei: ‘Sas, ik beheer het bijzonder budget van de voorzitter en regel de personeelszaken van de heren. Ze hebben het salaris van een stafdirecteur en zijn daarvoor vijftig dagen per jaar beschikbaar. Ze werken in opdracht van de voorzitter, het is beter als we er verder niets van weten. We hebben het hier goed, de voorzitter is veel in het buitenland en soms moet je de andere kant opkijken, slikken en bidden. Tot zondag in de kerk.’

Na afloop van de dienst dronk ze een kopje koffie met Bokma in café Kerkzicht. Het werd een persoonlijk gesprek. Dat konden ze met vrijwel niemand hebben, omdat ze zich allebei buitenbeentjes voelden, al vanaf hun schooltijd.

Saskia vertelde dat ze altijd de beste van haar klas was. ‘Ik hield er alleen niet van om een spreekbeurt te houden en ik ging nooit naar schoolavondjes.’ Op zondag ging ze met haar ouders naar de kerk, verder was ze thuis en hielp haar vader in de chrysantenkwekerij. Haar ouders hadden alleen tuinbouwschool gedaan en waren er trots op dat ze naar de universiteit zou gaan. De leraren zeiden dat ze zowel wiskunde als economie zou kunnen studeren. Saskia koos economie, dan kon ze met de bus in een half uur naar de universiteit. ‘Maar toen ik de eerste keer de collegezaal in zou gaan werd ik overvallen door paniek... er zaten honderden studenten in een soort arena, iedereen keek naar mij... ik ben weer naar buiten gehold. Thuis heb ik niets verteld, ik ging dagelijks naar de universiteit, maar volgde geen enkel college.’

‘Wat deed je dan de hele dag?’ vroeg Bokma.

‘Ik liep wat rond in de stad en ging naar de bibliotheek tot het laat genoeg was om naar huis te kunnen gaan. Dat heeft bijna een jaar geduurd, mijn vader vroeg vaak hoe het ging en of hij mijn cijfers mocht zien... Op een dag kon ik het niet meer verzwijgen, ik heb vreselijk gehuild en alles verteld, ze waren natuurlijk geschokt, hun

knappe dochter... Ze hebben me naar onze dominee gebracht, die kende de studentenpastor en via hem ben ik in therapie gegaan. De psycholoog zei: "Je hebt een fobie voor zalen en grote groepen, zoals er mensen zijn met vlieg angst, hoogtevrees, pleinvrees." Met training en begeleiding ben ik er vrij snel overheen gekomen, althans ik kon er mee omgaan. Ik ging bijvoorbeeld altijd als eerste de collegezaal in. Daarna was ik snel afgestudeerd, ik heb econometrie gedaan.

'En?' vroeg Bokma, 'Goede cijfers?'

'Cum laude,' glimlachte Saskia.

Nu was ze personal assistent van de voorzitter, alweer negen jaar. Ze vertelde aan Bokma dat ze eerst had gesolliciteerd naar een functie bij personeelszaken, maar daarvoor werd afgewezen. Tot haar verassing kreeg ze een week later een telefoontje. Of ze belangstelling had voor de functie van assistente van de secretaresse van de voorzitter, het ging om documentatie en informatievoorziening. Het is wel onder je niveau, zei de personeelsfunctionaris, zie het maar als een startfunctie. 'Ik ben de volgende dag begonnen. De secretaresse, juffrouw de Man, was blij dat ik kwam helpen. Ze was vrijgezel, oud en had een knotje, daarom werd ze door iedereen aangesproken met "juffrouw". Ik herinner me nog dat ze zei: "Eerlijk gezegd ben ik een beetje achterop geraakt". Nou dat was zwak uitgedrukt, er stonden schoenendozen vol ongesorteerde stukken. Ze zei: "Als de voorzitter een stuk opvraagt, ben ik uren bezig het te zoeken." Toen had hij boos geroepen: "Juffrouw de Man, zoek een assistent of een andere baan, zo kan ik verdomme niet werken."

'Ik kreeg alles snel op orde en ging steeds meer werk rechtstreeks voor de voorzitter doen, zoals het voorbereiden van zijn buitenlandse reizen. Na een jaar is juffrouw de Man met vervroegd pensioen gegaan en heb ik haar opgevolgd. Eerlijk gezegd heb ik daar op aangestuurd door steeds meer taken over te nemen, zodat ze overbodig werd. Bij haar afscheid heb ik me voorgenomen mijn loopbaan niet te laten eindigen zoals zij. Onder ons gezegd, meneer Bokma, ik lijk bescheiden maar ik heb m'n eigen ambities. Voorlopig zit ik helemaal op m'n plek, ik hou ervan alleen en zelfstandig te werken en ik vind het werk zelf geweldig, vooral sinds de stafdirecteuren mijn paraaf nodig hebben voor elk stuk dat ze aan de voorzitter voorleggen. Regelmatig haal ik er fouten uit en ik geniet er eerlijk gezegd van als

die belangrijke heren voor mijn bureau zitten en zuchtend zeggen: “Ja, Sas, je hebt weer gelijk.” Het zou nog beter zijn als ik ook de zeggenschap krijg over sommige staftaken, maar dat komt wel.

Ik ben gewend aan meneer De Houtman, veel mensen hebben een hekel aan hem en tegen u is hij vaak erg onaardig, zoals toen uw rib werd gekneusd, echt gemeen. Maar voor mij is hij als een vader. Hij probeert zelfs niet te vloeken als ik in de buurt ben.

‘Ja, je staat er goed bij hem op, dat weet iedereen,’ bevestigde Bokma. ‘Het personeel noemt je de machtigste vrouw van het hoofdkantoor, de slimmen stemmen hun voorstellen aan de raad van bestuur altijd even met jou af.’

Saskia knikte tevreden en zei: ‘Morgen komen Man Kok en Tan bij de voorzitter op bezoek in verband met de kwestie India, ik ben benieuwd. Nu moet ik naar huis, dank u wel voor de koffie meneer Bokma, we zien elkaar morgen nog wel.’

Saskia was altijd stipt om acht uur op kantoor. Ze had een gereserveerde plaats in de parkeergarage, nam de lift naar de twintigste verdieping, liep de “gouden gang” van de raad van bestuur in en bereidde zich voor op de nieuwe dag. Ze gaf de plantjes in de vensterbank water, zag tevreden dat de zaadjes van de tomaten opkwamen, nam een kopje thee en startte haar computer op.

Al om half elf kwam Man Kok binnen, hij gaf Saskia voorzichtig een hand en wurmde zich in het stoeltje voor haar bureau, waar hij aan alle kanten uitpilde. Ze gaf hem een kopje thee.

Ze was totaal verrast en werd rood tot in haar nek toen Man Kok zei: ‘Mevrouw Saskia, ik heb een cadeautje voor u meegenomen.’ Schuchter had ze het aangenomen. Het was een zijden Chinese kimono, ze had geen idee wat ze ermee moest. Ze had Man Kok bedankt, een hand gegeven en merkte dat ze dat prettig vond. Daarna kwam Tan binnen, zijn strakke gezicht en kille, grijze ogen maakten haar onzeker. Ze zag dat de voorzitter hen hartelijk, als oude vrienden, begroette. Tot haar verrassing zei hij: ‘Saskia, ik wil jou bij de bespreking hebben en zeg tegen Jean dat je hem wel belt als hij nodig is.’ ‘Vrienden, welkom,’ opende de voorzitter, ‘ik heb Saskia erbij gevraagd omdat jullie op haar kunnen terugvallen als ik niet bereikbaar ben. Ze is mijn rechterhand en ongeveer de enige die ik in deze

slangenkuil kan vertrouwen. Sas, geef jij maar een samenvatting van wat er speelt in India.’

‘Ik voelde me even overvallen toen ik plotseling het woord kreeg,’ vertelde Saskia later die dag aan Bokma. ‘Maar ik had al gemerkt dat ik in een kleine groep best mijn woordje kon doen. De voorzitter had me ook projectleider kwaliteitszorg hoofdkantoor gemaakt en ik leidde daar het overleg. Hij had begrip voor mijn angsten. Als hij de aandeelhoudersvergadering moest toespreken, sliep hij de nacht daarvoor ook slecht, vertelde hij mij. Ik heb de problemen in India samengevat, waarna de heren de verdere aanpak bespraken. De heer Tan had zich via zijn Chinese contacten al op de hoogte gesteld van de situatie in Delhi. Hij zei: “De aanpak zoals in Peru gaat hier niet meer werken, daar werkte *turn around* door Man Kok nog. Ik denk dat het daarvoor in Delhi te laat is”

‘*Turn around,*’ herhaalde Bokma, die met aandacht luisterde.

‘Ja, dat woord gebruikten ze en daarbij keken de voorzitter en Tan naar Man Kok. Tan had duidelijk de leiding in de bespreking en zei: “In Delhi zullen we wat schuldigen moeten aanwijzen en offeren en verder moeten we aanhaken bij de nieuwe machthebbers, is mijn verwachting.” Ik vond het spannend en had het gevoel bij een geheim genootschap te horen. Na afloop gingen de heren lunchen in Auberge de Koekkoek in Wassenaar. Ik heb gezegd liever op kantoor te blijven, ik neem altijd boterhammen van huis mee en ga een half uurtje wandelen, dat heb ik nodig om rugklachten te voorkomen. Bij vertrek keek Tan me alleen aan, maar Man Kok gaf me weer zachtjes een hand en toen de anderen al buiten de kamer stonden zei hij: “Tot spoedig, Saskia” en drukte me een beetje tegen zich aan. Voor het eerst in mijn leven vond ik het niet vervelend dat een man dat deed. Ik heb hem een goede reis gewenst en had nog willen zeggen: doe een beetje voorzichtig in Delhi meneer Man Kok.’

3. *New Delhi.*

Het kostte Man Kok en Tan een uur om van Ghandi International Airport naar Hilton New Delhi te rijden. De afstand is zestien kilometer. ‘Wat is dit voor gekkenhuis?’ vroeg Man Kok terwijl de taxi zich stapvoets door een chaos van koeien, bedelaars, honden, toeterende auto’s en bussen voortbewoog. En toen ze in het Hilton aankwamen: ‘Tan, ik vind dit niks, kunnen we morgen niet naar een knus hotel gaan, ergens in een wijk met bordelen en massagesalons?’ ‘Vooruit dan maar, jij je zin,’ zei Tan. ‘Als we tenminste opschieten met de klus. Kijk maar vast wat rond.’

Saskia had de directie India verzocht om tien uur ’s morgens present te zijn in het Hilton Hotel. De heren wachtten in de gereserveerde conferentiekamer. Het was er benauwd, de asbakken waren vol, het stonk naar sigarettenrook, knoflook en zweet.

Tan ging tegenover hen zitten zonder zich voor te stellen en keek ze aan. Man Kok stond achter hem. Tan stond weer op en zei: ‘Kom naar de lounge, het stinkt hier naar India.’

De drie keken elkaar aan, de middelste zei: ‘Ik had van ze gehoord, maar het is nog erger dan ik dacht... dit is maffia, doe de heren de groeten. Ik kom ze nog wel een keer tegen.’

De meeting werd in de lounge voortgezet met twee van de drie, de derde liet een kopie van zijn paspoort overhandigen met daarop geschreven: ‘Hierbij neem ik per direct ontslag als algemeen directeur van Danesto India.’ Gevolgd door handtekening en datum.

‘Mooi,’ zei Tan, dat scheelt weer, en jullie zijn?’

‘Ik ben directeur marketing,’ zei de één.

‘En ik de directeur financiën,’ zei de ander.

Tan keek naar de namen, Shyam en Kishore.

‘Vertel...,’ zei Tan, ‘Wie heeft wie omgekocht, voor hoeveel geld, wat heeft dat opgebracht en wat is hier opeens met de politie aan de hand? Shyam, jij gaat over de marketing, dus begin maar.’

Tan zag een nerveuze, dikke man voor zich met een snor, die zweette en teveel gouden ringen droeg. ‘Ik kreeg opdracht van de algemeen directeur om hoe dan ook, de verkoop van babyvoeding op te schroe-

ven om de nieuwe targets van het hoofdkantoor te kunnen halen. We hebben prijsafspraken gemaakt met onze concurrent hier, Cuvee Food and Drink, en ons lid in de raad van advies, een ex-minister van volksgezondheid, ingeschakeld. Hij kon regelen dat de richtlijnen voor het gebruik van babyvoeding werden aangepast.’

‘Hoezo aangepast?’ vroeg Tan.

‘Het geven van moedermelk werd ontraden, ons bonuspakket voor artsen deed de rest,’ was het antwoord.

‘Wat zat er in dat pakket?’

‘Een retourticket Bali voor twee personen. Met een verblijf van een week in een vijfsterrenhotel. Het was laagseizoen en er was net een vulkaanuitbarsting geweest dus we hadden dat scherp ingekocht. Verder had ik een puntensysteem voor een bonus bedacht, dat zat verdomd goed in elkaar.’

‘En...?’ vroeg Tan.

‘Het was ongelooflijk, de omzet schoot omhoog, we hebben de fabriek opdracht gegeven meer water in de potjes te doen, want ze konden de vraag niet aan. Daardoor verdubbelde ook de winstmarge, in een maand zaten we ver boven de nieuwe targets. De hele directie heeft een persoonlijke brief van meneer De Houtman gekregen en een bonus.’

‘Wel,’ zei Tan, ‘*so far so good*, maar waar ging het mis en graag in één keer het echte verhaal.’ Man Kok knikte aanmoedigend.

De directeur marketing begon te stotteren... ‘Ik kon er echt niks aan doen, want de algemeen directeur...’ De directeur financiën, Kishore, nam het over: ‘Er waren verkiezingen geweest waarbij plotseling een outsider, Arvindal, geweldig won. Hij beloofde een eind te maken aan de corruptie. Op sleutelposities benoemde hij nieuwe mensen en hij richtte een onderzoeksdienst op waar hij de beste mensen van de belastingdienst voor uitkoos. Oud collega’s van hem, hij was vroeger belastinginspecteur. Er volgde een inval in ons kantoor, waarna de zaak werd overgedragen aan de politie. De algemeen directeur heeft nog geprobeerd de nieuwe chef van de politie om te kopen. De vrouw van de vorige reed in een Mercedes 190 S die wij hadden geschonken, maar nu was het resultaat dat er een aanklacht bij kwam.’

‘En die ex-minister uit de adviesraad,’ vroeg Tan. ‘Die zit in een politiecel en wordt aangeklaagd voor het in gevaar brengen van de volks-

gezondheid en voor corruptie,' was het antwoord.

'Ik werk hier nog maar een half jaar, meneer Tan. Ik was niet direct betrokken, maar de oude garde...' - hij keek naar z'n collega van marketing - 'heeft veel te verliezen. Hun villa's, vriendinnen, appartementen... Eerlijk gezegd stond ik al op het punt m'n ontslag te nemen. Er zijn in een maand tijd dertig medestanders van Arvindal, rechters, onderzoekers en journalisten, vermoord en ik ben lid van zijn partij... Ik zou maar uitkijken, meneer Tan. Kan ik u trouwens nog even onder vier ogen spreken? Buiten de lounge en alleen met Tan vervolgde Kishore fluisterend zijn relaas. 'Er speelt nog meer. De onderzoekdienst van Arvindal vermoedt dat Danesto India water in plastic flessen verkoopt dat afkomstig is uit vervuilde bronnen. Ze hebben mij gezegd dat ze daarop later terugkomen, omdat ze nu omkomen in het werk. Ik zit veraf van de waterproductie. maar ik denk dat het waar is. En ik ken wel de cijfers, tachtig procent van de winst komt van het *bottled water*. Verder, de algemeen directeur heeft wel z'n ontslag genomen, maar neemt u van mij maar aan dat hij nu z'n vriendjes aan het bellen is.'

Tan knikte en vroeg: 'Zou jij een tijdje de directie kunnen waarnemen, Kishore?'

'Ja,' was het antwoord, 'maar stuur dan m'n collega van marketing weg.'

'Dat is goed,' zei Tan, 'dus daar zijn we snel mee klaar. Vanaf nu ben jij de algemeen directeur hier. De komende dagen zal ik je nog helpen, daarna sta je er alleen voor tot er versterking van het hoofdkantoor komt. Morgen om twee uur ben ik op je kantoor.'

Tan liep terug naar de lounge en zei tegen Man Kok: 'Laat jij die Shyam even uit, vertel hem onderweg maar dat hij is ontslagen. Kom, het was een drukke dag, we gaan een hapje eten. En tussendoor zal ik meneer De Houtman of Saskia even bijpraten. Jij hebt toch haar privénummer?'

'Kishore,' zei Tan de volgende dag op het kantoor van Danesto India, ik zal regelen dat er een persbericht uitgaat waarin we zeggen dat we geschokt zijn door de omkopingsaffaire en dat inmiddels maatregelen zijn genomen om herhaling te voorkomen, waaronder het ontslag van twee directieleden. Voorzitter De Houtman is een prag-

matisch man, als in een land het regime verandert past Danesto z'n strategie aan. Dus slijm jij je een beetje in bij die Arvindal en probeer dat onderzoek naar ons water tegen te houden. Ik kom morgen nog een uurtje langs en ga nu kijken welk knus hotel collega Man Kok gevonden heeft... Hotel Krishna, in de wijk Paharganje. Ken je het toevallig?' vroeg hij aan Kishore.

'Ik ken de wijk, ik kom er niet graag,' was het antwoord.

Het was tegen de avond toen Tan de straat van Hotel Krishna inliep... bedelaars, opdringerige verkopers, een kind met vier neusgaten, vrouwen met snorren. 'Dit wordt niet mijn land,' zei hij hardop. 'En het is ook de laatste keer dat ik Man Kok z'n zin geef. We kunnen verdomme in een vijfsterrentent logeren en betalen met een Danesto creditcard!' Hoofdschuddend liep hij de receptie in.

'Uw collega wacht al op u,' zei de receptionist, die bang om zich heen keek, 'hij heeft kamer achttien, u zestien, eerste verdieping, dan naar rechts.'

Vanaf een afstand zag Tan dat de deur van een kamer half open stond... Tan versnelde zijn pas, hoorde zijn naam kreunen en stapte de kamer in. Het bed, de vloer, de deur van de badkamer, alles zat onder het bloed. Man Kok zat op de grond, hield een laken tegen z'n keel en probeerde te zeggen: 'Water.'

Enkele dagen later in Amsterdam vertelden ze aan De Houtman wat er was gebeurd. 'Ik dacht eerst,' vertelde Tan, 'dat iemand had geprobeerd Man Koks strot af te snijden, maar ik realiseerde me dat het een schotwond was, omdat niemand dichtbij hem in de buurt kan komen.' 'En je dacht niet dat Man Kok zich bij het scheren had gesneden?' grapte de voorzitter.

Tan reageerde niet. 'Ik heb Man Kok een natte handdoek gegeven en zag toen een rafelige wond, niet diep en ik schat vijf centimeter lang. Ik heb voorgesteld naar een ziekenhuis te gaan,' zei Tan. 'Maar dat vond Man Kok niet nodig. Hij heeft er zelf een pleister op geplakt nadat de boel schoongemaakt was. Toen vroeg-ie om een whisky.'

De Houtman knikte bewonderend. Hij voelde zich als een Romeinse keizer die trots was op zijn gladiator. 'Man Kok, vertel jij zelf wat er is gebeurd,' zei Tan.

'Ik was in de badkamer,' vertelde Man Kok, 'en hoorde dat het slot

van de deur werd opengedraaid. Ik keek om de hoek en kreeg direct een schot, ik voelde dat ik in m'n keel was geraakt, ben de badkamer weer ingedoken en daar op de grond gaan liggen. Er is nog een keer geschoten, dwars door de deur.'

'Wat me verbaasde,' zei Tan tegen Man Kok, 'was dat je weinig pijn leek te hebben. En na twee whisky's was je weer de oude en begon plannen te maken.'

'Ja,' zei Man Kok, 'ik kan pijn goed verdragen, dat heb ik van m'n opa geleerd.'

'Mooi verhaal, mannen, op de goede afloop,' proostte De Houtman, 'mooi verhaal... New Delhi zit in m'n planning voor de komende dagen, ik zal contact leggen met die Arvindal. Enig idee wie achter die aanslag heeft gezeten?'

'Ik vermoed vriendjes van de algemeen directeur,' zei Tan, 'dus kijk een beetje uit daar, meneer De Houtman, er loopt een hoop geboefte rond.'

Man Kok en Tan hadden besloten de rest van hun avonturen maar niet aan de voorzitter te vertellen.

'Tan,' had Man Kok gezegd, 'ik denk dat we even met die gozer van de receptie moeten praten. Want het is toch vreemd dat iemand zo langs de receptie kan lopen, de sleutel van mijn kamer heeft en mij voor m'n kop probeert te schieten.'

Tan had instemmend geknikt.

'Hoe heet jij knul?' had Man Kok gevraagd, zich over de balie buigend. 'Jain, meneer,' was het antwoord. 'Goed Jain, we hebben een probleempje met de airco waar jij even naar gaat kijken.' Tussen zich in namen ze Jain mee naar de kamer van Man Kok. Direct bij binnenkomst werd hij opgepakt, tegen de muur gesmaakt en toen weer opgepakt waarna Man Kok hem langzaam begon te wurgen. Tan wist wat er zou gebeuren en zei: 'Knul, het is beter als je het hele verhaal in één keer verteld, want anders maakt deze meneer je af.'

Jain vertelde snakkend naar adem: 'Er waren twee mannen, één bedreigde me met een pistool, ik moest de sleutel geven. Daarna ging er één naar boven, ik hoorde schoten.'

'Dan ga je nu vertellen of je ze kende en hoe ze eruitzagen.' Hij pakte Jain met twee handen op en kneep z'n keel dicht. Tan zei: 'Jain, wees

snel, deze meneer zal je wurgen... en tegen Man Kok: 'Stop, genoeg.' 'Ik zal alles vertellen,' snikte Jain. 'Die met het pistool heb ik vaker gezien, hij komt altijd in een nachtclub, hier om de hoek, Plaza Rossa. Hij is een magere man met een haviksneus en ik hoorde dat de andere man hem Mike noemde. Die andere ken ik echt niet.'

'Goed zo knul,' zei Man Kok. 'Ga maar weer op je plekje zitten en als we hem niet vinden komen we terug voor de laatste ronde.'

Het was rustig in Plaza Rossa en het leek er op dat ze geluk hadden. Er zat een man met een haviksneus aan de bar met een meisje in minirokje dicht tegen zich aan.

Man Kok en Tan namen een tafeltje en bestelden whisky en tomatensap. 'Graag nog worcester sauce,' zei Tan tegen de barman. 'En neem een stuk papier en een viltstift mee.' Man Kok pakte de barman bij een arm, schoof hem een biljet van honderd dollar toe en fluisterde: 'Die man daar, hoe heet hij?'

Er volgde een bijna onhoorbaar antwoord: 'Mike.' Tan schreef wat op het papier.

Man Kok zei: 'Ik zie je zo in het damestoilet.'

Tan knikte en zag hoe Man Kok rustig naar de man toeliep, het meisje verdween. Man Kok fluisterde 'm iets in z'n oor.

Nog geen minuut later kwam Man Kok met de man, die hij bij een arm vasthield, het damestoilet in. De ruimte was slecht verlicht, telde vier wc's en was versierd met plastic rozen. Er hing een weeïge, zoete lucht. Man Kok tilde Mike bij z'n broeksriem een toilet in. Die leek verlamd en was kansloos tegen de honderdvijftig kilo van Man Kok. Tan keek onbewogen toe, wetend wat er zou gebeuren. Man Kok begon Mike nu met twee handen te wurgen. 'Laat me, laat me,' kreunde hij, snakkend naar adem, daarna hing hij als een pop in de lucht. Tan zag hoe de oogballen uit de kassen puilden, keek een andere kant op en hoorde een knak.

Man Kok kwam het toilet uit, Tan deed een briefje op de deur 'Defect - Buiten dienst.'

Rustig liepen ze naar buiten en wenkten een taxi.

'Man Kok,' vroeg Tan, 'wat was die knak, die ik hoorde?'

'Dat was z'n nek die ik brak, dat gaat sneller dan wurgen, ik wou een beetje opschieten, ik heb dat van m'n opa geleerd. In het dorp waar ik woonde kwamen in de winter apen uit de bergen, op zoek naar